

Vstup Ježíše na scénu

Převod materiálu

Tomáš Trusina

Pořadí v lekci

2

Marek a „jeho“ evangelium

(Obecný úvod k Markovu evangeliu.)

Marek jako autor: Novozákonní a starověké autorství vůbec má opačnou povahu než dnes. Není projevem touhy po originalitě, ale snahy přiznat se k všeobecně uznávané autoritě. Jan Marek je postava ze Skutků apoštolských (12,25), známá v prvověkové církvi. Neznámý křesťanský autor ze 70. let n. l., píšíci zřejmě v Římě, zařadil své dílo jeho autoritou.

Katecheticky můžeme mluvit o Markovi. Důležitá není historická postava, ale to, co o něm lze vyjistit ze samotného zprávy, jak o Ježíši vypráví (viz odst. katechetický záměr přiblíhu níže a vykladačské důrazy.) Odsud lze rozhodně dofabulovat i „katechetické předscény“, z nichž vyplyne, proč a jak Marek své evangelium vypráví. V podání pro nejmladší však to najdeme tvořivě v knížce Tinie de Vries [Tím vše začiná](#) (nebo pro starší, aplikováno na Lk a Mt v knize [Král na oslu](#)).

Pojem evangelium (doslova „dobrá/skvělá zpráva“) byl v antickém světě užíván např. jako zpráva pro obyvatele, že se císař rozhodl navštívit jejich město. Směrodatnou starozákonní předlohu najdeme např. u Iz 52,7 (*Jak líbezná je, když po horách jdou nohy toho, jenž poselství nese a ohlašuje pokoj, jenž nese dobré poselství a ohlašuje spásu*), kde je takto označeno poselství o Hospodinově rozhodnutí, že záchranu a obnovu jeho lidu už nejde odkládat a bude se navíc týkat i pohanů (srov. Mk 1,14 n). V apoštolské církvi se užívalo jako označení dobré zprávy o tom, že záchrana a obnova se udála v oběti za hříchy a ve vzkříšení Ježíše Krista (viz 1 K 15,1 nn).

Když tohoto pojmu užije evangelista, nese v sobě již výše zmíněné významy a zároveň se vytvářejí předpoklady k dalšímu významu — dobrá zpráva na sebe bere podobu „literární formy“ vykladačského a svědeckého přiblíhu o Ježíši Kristu.

Přiblíh (narace) znamená rozvinutí evangelia o Ježíši v záse. Situace církve nazrála k tomu, že nestačí jen vyznávat „Ježíš je Pán, Kristus, Syn Boží“ nebo při bohoslužbách volat „Požehnaný, který přichází ve jménu Pánů“. Je třeba o Ježíši začít vyprávět přiblíh, který zabírá delší časový úsek, protože i s cestou toho lidu, který mezitím tady okolo evangelia vyrostl, to vypadá na dlouho.

Evangelium jako přiblíh není Ježíšovou „biografií“, ale interpretací smyslu jeho poselství a díla pro Marka a jeho sbor. Marek zkomponoval a převyprávěl tradici o Ježíši s ohledem na své vlastní posluchače a jejich problémy. Přebírá jednotlivé dochované příběhy o Ježíši, přidává další a přepracovává je s ohledem na situaci a míru znalostí svých posluchačů. Ani on ani nikdo z nich se osobně s Ježíšem nesetkal, ale přibližuje to netrápí, protože se z evangelia dozvídají, kým se Ježíš může stát pro nás nyní.

Motivem pravdivosti a rozhodnosti jednotlivých dílek i celého přiblíhu není „jak to bylo“ v našem slova smyslu, ale zdali odpovídají apoštolské tradici (1 K 15,1 nn) a především „Písmu“, totiž Tóře a prorokům. Proto se „hlas proroka“ ozývá hned na počátku (Mk 1,2 n). Starý zákon je konečnou autoritativní předlohou nejen pokud jde o rozhodnost evangelistova poselství, ale inspiruje i svou formou: základní starozákonní spásné události, povolání Abrahama, Izáka a Jákoba i vyvedení z otroctví v Egyptě (ale konečnou i svědeckou předlohu proroků) jsou podány jako přiblíh.

Číst evangelium jako příběh znamená zároveň vidět jeho katechetický záměr: Tím, jak autor jednotlivé historky zpracovává, řadí za sebe, propojuje — vede posluchače po cestě následování Ježíše, orientuje je i nás v tom, kým je Ježíš sám (v jeho příběhu) — a tak se stává směřovatelným příběhem i pro jejich a náš vlastní život. Využije v tom, kým je pro nás Ježíš a po jaké cestě ho následujeme.

Třetí je příběh Ježíše, jeho poselství a jeho následovníků. Protože se však Tóra po dojetí začíná číst znovu od začátku, musí i evangelista na závěr evangelijního příběhu (Mk 16,8) odkázat na začátek svého evangelia, tedy do Galileje. Podruhé téma ovšem Markův příběh s vědomím, že Ježíš byl vzkříšen — a můžeme v jeho slovech a činech rozpoznat i svéectví o působení Vzkříšeného uprostřed církve. To, co známe od Lukáše jako lineární „seriál o dvou seriích“ (Lukáš a Skutky), „zašrouboval“ Marek do jednoho příběhu, který je potřeba číst dvakrát. Nejprve jako příběh „pozemského“ Ježíše z Nazareta, podruhé jako příběh vzkříšeného Pána.

Vykладаčské drazy Markova příběhu o Ježíši

Ježíš je vlastní jméno, které ukládá svým nositelům krásný, přímý „boží“ program: Záchranu, Vysvobození.

Kristus: Je doslova Pomazaný, Mesiáš. I když v církvi zdomácnělo jako druhé vlastní jméno, Marek dobře ví, že jde o titul pro toho, kdo je vyvolen k poslání zastat se v konkrétním útlaku Hospodinova lidu a přinést mu vysvobození. Útlak a tíse přitom nemusí působit jen mocní nepřátelé, ale i panovnictví, rezignace a zpohanštění samotného Božího lidu. V evangeliu se jako utlačovatelé a okupanti budou projevat zlé síly, vyloženost ze společenství a samospravedlivé zákonictví.

Syn Boží: Marek vypráví příběh Ježíše jako příběh „syna“. Proto budou mít zvláštní význam (jako páteř příběhu) všechny příběhy, kde je o synovství řeč: křest, vyznání víry (i z úst protivníků), proměnění na hore, výsledky u velekněze, ukřižování.

Zvláštním způsobem tu koresponduje scéna z úvodu a závěru evangelia. Ježíš se poprvé objeví na scéně při křtu, kdy se „roztrhnou nebesa“ a „z nebe“ se ozve vyhlášení „*To je můj milovaný syn, toho jsem vyvolil*“ (1,10-11). A když se dovypráví scéna Ježíšova ukřižování a smrti, „roztrhne se“ chrámová opona, oddělující nepřístupnou Boží a lidskou sféru — a „ze země“, zpod kříže, od pohana se ozve vyznání „*Jistě? lov?k tento Syn Boží byl*“ (15,39). Tak se sklene oblouk vyprávění a svéectví o Ježíšově synovství, a my jako četníci a posluchači už můžeme rozumět, kudy se cesta jeho synovství ubírala.

Když na téma synovství promlouvá v evangeliu sám Ježíš, užívá přitom označení „Syn?lov?ka“. Pojem je to dvojnásobný, znamená jednak prosté „?lov?k“ (ve smyslu Ježíš z Nazareta v Galileji, Mk 1,9). Ve starozákonní knize Daniel je tak ovšem označena přicházející rozhodující postava, poslaná k soudu a záchraně, v novozákonní době dobře známá. V jakém smyslu je a naopak není „?lov?k Ježíš“ i „Synem?lov?ka“ a „Synem Božím“, popř. Mesiášem odkrývají postupně jednotlivé kroky evangelijního příběhu.

Obsah evangelia je ve zkratce označen jako království Boží (viz Mk 1,15). V tuto chvíli jen zdůrazňujeme, že jde o dynamický děj, v němž uprostřed našich životů přichází nečekaně ke slovu vysvobození, odpuštění, náprava a obnova lidství i stvoření z moci Boží. A Ježíš je tou postavou, kolem níž se tyto události dějí a vstupují do lidských životů a dnů.

Téma

Zvláštní cesta ohlášeného milovaného

Cíl

- Děti se setkají s Markem jako vypravěčem o Ježíši.

- D?ti potkají Ježíše jako toho, na n?žž nám ukazují Jan K?titel i nebeský Otec.
 - D?ti objeví zvláštnost evangelijního vypráv?ní o Ježíši.
-

Pro u?itele

Výkladové poznámky

Po?átek (1,1): bez okolk?, jak je pro Marka typické, jde k v?ci. Zárove? je užite?né p?ipomenout si, že když se v Markov? bibli ?ekne „po?átek“ (Gn 1), nejde o prap?vod, kde už je všechno dáno, ale otevírá se n?co nového, co tu ještě nebylo. Pozor tedy, co z toho bude.

Vystoupení Jana K?titele (Mk 1,2-8) se d?je podle osnovy: jako psáno jest — to se stalo když — a vyvolalo to pohyb — ale Jan: já to nejsem.

Vlastní text evangelia za?íná — starozákonním citátem. Hodnov?rnost svého sv?dectví tedy Marek opírá o autoritu „Písma“. Vlastnímu textu lépe porozumíme jako rozvinutí n?kolika motiv? z Prorok? než jako popisu historické události. Citát z Mal 3,1 zmi?uje posla, p?i?emž kombinací s Iz 40,3 je jasné, že poslem je tu hlas, který volá. Kontext Prorok? podtrhuje i eliššovský vzhled Jana K?titele (1Kr 17).

Marek tu rozehrává základní starozákonní d?razy: Když se v p?íb?hu Izraele n?co za?íná, zazní na za?átku hlas, pozvání, oslovení, které vyvolá pozornost, a také tu hraje roli pouš? jako místo cesty k nové budoucnosti.

Takový hlas se stal skute?ností, když Jan zv?stoval a k?til na poušti. K?titel byl ve své dob? daleko znám?jší postava než Ježíš. Evangelista, jako vyznava? Krist?v, ho za?azuje jako „pouhý prolog“ k vystoupení Ježíše. D?ležitá je jeho zv?st. Volá k pokání a zv?stuje odpušt?ní. Pokání znamená zastavit se a zm?nit sm?r cesty tam, kam ukazuje hlas. Odpušt?ní symbolizované k?tem (doslova umytím) ujiš?uje: To, co ?lov?k rozpoznal jako zlé sm?ování, zbloud?ní, provin?ní, bylo „umyto“.

Reakce na Janovo zv?stování: nastane exodus z Judska a Jeruzaléma. K?est v Jordánu (v podob? jeho p?echodu) upomíná na vstup do zaslíbené zem?. Jan procházející Jordánem spojuje Tóru a Proroky. P?ipomíná Eliáše, který si v záv?ru svého p?íb?hu p?i nanebevzetí na poušti mohl „podat ruku s Mojžíšem“ (srov. Mk 9,4).

Ovšem ve chvíli, kdy by m?lo zaznít n?jaké „krédo“ — kdo to je Jan K?titel, pro? a jak mu v?ít —, zazní z jeho úst „nejsem to já, ale až ten po mn?“. Pohyb a o?ekávání, jež vzbudil, je p?esm?rováno na následující scénu, kdy se zjeví Ježíš z Nazareta.

Ježíš?v k?est (viz také p?edchozí heslo „Syn Boží“) je vypráv?ní podle osnovy Iz 63,20 (protržená nebesa); Žalmu 2 (Ty jsi m?j Syn), Iz 61,1 (spo?inul Duch) a pop?. Gn 8,11 (holubice jako znamení nového života). Je to inscenace „slov Písem“, která ve svém celku p?edstavuje pozvání sledovat od této chvíle Ježíše z Nazareta jako služebníka Boží v?ci, na n?žž vsadila sama nebesa, tedy jako Syna nebeského Otce. Chybí jakákoli zmínka o reakci okolostojících, scéna je tedy napsána pouze pro nás, jako poslucha?e evangelia.

Úskali

Sv?t pozdní antiky si synovství boží p?edstavoval t?ebas tak, že „syn boh?“ je „k?íženec nebeských a pozemských bytostí“, jedinec nadaný nadp?irozenými schopnostmi ?i ochranou (a chodí mezi námi jak ve skafandru). Sv?t t?chto p?edstav k?es?anství svým vlivem ?asto jen lehce „p?et?elo“. Ve SZ ovšem synovství znamená poslání Božího lidu ?i jeho p?edstavitel? zápasit v tomto sv?t? o Hospodinovu v?c a zt?les?ovat uprost?ed pohan?, o? našemu Bohu jde (srov. Ex 4,22 n, Ž 2 aj.) V ?em to poslání spo?ívá, o tom bude Ježíš?

v p?íbh?h.

V dob?, kdy jsou d?ti zaplaveny postavami z po?íta?ových her a fantasy literatury, je pot?eba odlišit Ježíše od postav, nadaných magickými schopnostmi. K tomu chce sloužit níže uvedená aktivita.

Nebeské vyhlášení „To je m?j milovaný syn, toho jsem vyvolil“ je ur?ené p?edevším nám, ?tená??m. S d?tmi se dá p?íbh?h „rozplétat“ a pátrat, „odkud to Marek opsal“ — nebo? podle toho teprve poznáme, co ta scéna znamená.

Odkazy

Vries, Tinie de: *Tím vše za?íná*. Amsterdam: Nederlandsche Zondagsschool Vereeniging, 1989

Pokorný, Petr: *Evangelium podle Marka*. Praha: Centrum biblických studií AV ?R a UK v Praze ve spolupráci s ?eskou biblickou spole?ností, 2016

Linden, Nico ter: *Povídá se... podle Marka a podle Matouše*. Benešov: Eman, 2009

Pro d?ti

P?edškoláci

Setkání s Markem

Za?n?te otázkami: Slyšeli jste slovo Ježíš? Co podle vás znamená? Kdo to je? Pamatujete si n?jaký jeho p?íb?h?

Bude užite?né mít v zásob? r?zné obrázky — aby si d?ti mohly vybrat obrázek ke svému nápadu (nap? . Vánoce, k?íž, Ježíš a d?ti aj.). Je dob?e, pokud ve skupin? budou i d?ti, které o Ježíši nenapadne nic. (M? žete to tak i pov?d?t.)

Zeptejte se d?tí, co by o Ježíši pov?d?ly d?tem, které o n?m nic neví (bu? zde p?ítomným, nebo jiným — kamarád?m z h?išt?, školky...). Klidn? nechejte vyústit rozhovor do hádky nebo chaosu. Pak jim zd?razn?te, že tohle je t?žké i pro nás dosp?lé, ale p?ítom je to d?ležit?.

Pak ukažte postavi?ku Marka (m?la by vás pak provázet celou dobu) — vlastní výtvar, z flanelografu, reprodukcí — pokud možno d?tem blízkou. Marek nám bude te? o Ježíši vypráv?t. P?kn? popo?ádku, a to, co je pro nás d?ležit?.

Pokud skupina dál poslouchá, p?idejte stru?nou verzi úvodu o Janu K?iteli a k?tu — viz oddíl pro starší školní d?ti.

Smíšená skupina

P?ipravte si obrázky, fota apod. r?zných lidí v privilegovaném postavení (bohatý ?lov?k, majitel vily, politik známý z televize, postavi?ka z oblíbeného d?tského po?adu, léka?, aj. a k nim p?idejte obrázek „oby?ejného“ ?lov?ka (klidn? n?jakého nenápadného dít?te). Vybírejte postavy blízké d?tem r?zných v?kových kategorií.

Rozmíst?te je bu? na nást?nku nebo na podlahu doprost?ed kroužku d?tí a ptejte se jich (otázky jsou spíš „okruhy“, konkretizujte je dle situace vaší skupiny):

- *Koho asi lidé nejvíc obdivují?*
- *Od koho toho nejvíc čekají?*
- *Který z těchto lidí má větší možnosti?*
- *Který z těchto lidí má v něm lehčí život než ostatní?*

Poté, co rozhovor proběhne, můžete ukázat postavě ku Ježíše a zeptat se dětí ke komu by přišly Ježíše? (A proč?) Nechte proběhnout rozhovor. Můžete uzavřít: Když začne Marek vyprávět o Ježíši, zajímá ho právě tohle:

- *Má Ježíš nějaký zvláštní úkol?*
- *Má to lehčí než ostatní?*
- *Má na ty svoje úkoly nějaké ulehčující prostředky?*

Ježíši se v Markově příběhu i mezi křesťany říká „Syn Boží“, a my si často představujeme, že jako Boží Syn měl sice zvláštní úkoly, ale taky to měl lehčí. Z tohoto omylu nás chce evangelista hned na začátku vyvést.

Pokračujte zkráceným vyprávěním pro mladší školní děti.

Pomůcky: Postavka Marka (kopie z flanelografu aj., kterou si děti mohou samy vybarvit); fotografie, obrázky ilustrující Ježíšovy příběhy; foto, obrázky k aktivitě pro smíšenou skupinu.

Mladší školní děti

Motivační rozhovor — Markův úkol

Vztahuje se k postavě Marka, a představuje ji dětem jako závazného svádka o Ježíši. (Varianta: využít aktivity *Nadpřirozené schopnosti Božího Syna z Pěsahu*.)

Ve velikém starobylém ím, hlavním městě obrovské íše, se v jednom domě scházela skupina křesťanů. Zpívali písně, v kterých vítali Ježíše a radovali se z toho, že jednou přijde. Vyznávali — Ježíš, to je náš Pán, Syn Boží. Byla to však pro ně těžká doba. Na křesťany se ostatní lidé dívali podezíravě. Někdejší přátelé a známí, s kterými dříve chodili do židovské synagogy, na ně byli našťvaní, že nedodržují pravidla Mojžíšova zákona. Ale největší starosti jim dělalo něco jiného: Mezi ímskými křesťany už nebyl nikdo, kdo by přímě pamatoval Ježíše a dokázal o tom zajímavě vyprávět dětem, které nikdy nebyly v Palestině.

A tak se rodě obrátili na Marka: „Marku, ty jsi dobrý vypravěč. Když nám při večeři přečteš z bible o prorocích, dokážeš o nich krásně vyprávět. Víš co? Nachystáš si také vyprávění o Ježíši. Pokud na pokračování budeš našim dětem a nám vyprávět o Ježíši.“

„Dobrá,“ souhlasil Marek. „Nebude to lehká práce. Musím se vyptat těch, kdo si pamatují na Ježíše. A taky hodně přemýšlet, co důležitého nám o něm říkají příběhy proroků a Davida.“

Za nějaký čas přišel Marek s papírem stoženým do svitku. Na ten se tehdy psalo. (Můžete dětem rozdat jejich svitky — viz *Pomůcky*.)

Ím začít?

Všichni byli napjati — a Marek začal:

„Víte, nejtěžší pro mne byla otázka — ím mám začít? A pak jsem si říkal: Začnu tak, aby to připomínalo začátek naší bible. „Na počátku“. Počátek. Ale čeho? A tu jsem si vzpomněl, že apoštol Pavel v jednom z dopisů, co si píše, říká poselství o Ježíšovi: „Skvělá zpráva!“ Evangelium!

No, a protože my tady kolem stolu společně s radostí zpíváme — Ježíš je Mesiáš, Syn Boží — rovnou jsem to tam napsal: „Počátek evangelia, skvělého příběhu Ježíše Krista, Syna Božího.“

A pak už Marek pokračoval:

Jan Křtitel

Známým kazatelem a prorokem Ježíšovy doby byl Jan Křtitel. Kázal u řeky Jordánu a chodilo tam za ním mnoho lidí ze slavného města Jeruzaléma. Někteří chodili za Janem raději než do chrámu. Jan totiž vyprávěl o Bohu živém a naléhavě. Tak jako proroci, kteří říkali „Hlas z nebe nás volá na cestu!“

Lidé ho poslouchali a překvapeně si říkali: „Náš Bůh se na nás nevykašlal, není někde daleko pryč.“

Jan také na lidi naléhal: „Přiznejte si, že jste úplně zapomněli Pánu Bohu věřit, a proto jste tak smutní. Nebojte se to přiznat, vždyť Pán Bůh chystá nové vysvobození i nápravu zlého. Klidně si přiznejte, jak málo jste ho brali vážně...“

Mnoho lidí Janovo kázání vzalo vážně a říkali: „Opravdu, nijak zvlášť jsme Pána Boha nebrali vážně. Ale teď se už těšíme na to, co přijde.“

A takové Jan křtil. Prošel s nimi Jordán — z jedné strany na druhou.

„Vaši špinu vzal s sebou Jordán, jste čisti,“ říkal jim Jan.

A oni si přitom mohli vzpomenout: Takhle kdysi naši otcové přicházeli do zaslíbené země... a před sebou měli krásnou svobodnou zemi — za sebou smutek a špinu egyptského otroctví — a svou nevěru na poušti.

A Jan je napínal ještě víc, když jim říkal: „Já vás křtím vodou, ale přichází jeden takový... A čím ten vás pokřtí, to bude teprve síla!“

Přichází Ježíš

Jednoho dne se mezi posluchače objevil Ježíš. Hned bylo vidět, že nepochází z Jeruzaléma. Byl to obyčejný člověk z městečka Nazaret v Galileji. Poslouchal Janovo kázání a pak přišel za Janem a poprosil ho, aby ho také pokřtil.

Všimněte si: Na začátku pro sebe nechtěl žádnou výjimku. Nechtěl se nad ostatní povyšovat. Připojil se bok boku k lidem, kteří potřebovali od Boha odpuštění, naději a novou šanci.

A tak se i Ježíš vydal s Janem napříč vodami Jordánu. Když měl křest za sebou — stala se zvláštní věc. Neviděl ji Jan Křtitel, neviděli ji ostatní lidé — jen Ježíš. A kdo ještě? My — co si ten příběh vyprávíme. Nejprve se roztrhla napříč nebesa. Podle proroka Izaiáše je to znamení, které říká — Bůh není lidem vzdálen — Bůh je s lidmi! Potom na Ježíše sestoupil Boží Duch, a jeho let připomínal let jednoho ptáka. Jakého myslíte?

Holubice — protože holubice v biblických příbězích ohlašuje nový začátek. (Znáte to — a zpíváte: Když Duch Boží zavře, vstane z mrtvých naděje) A nakonec se ozval kus krásné starobylé slavnostní písně z naší bible. A v té písni se zpívá: To je můj milovaný Syn, toho jsem si vybral.

Co nám řekl počátek

Teď — uzavřel Marek — tedy víte o Ježíšovi hodně důležitých věcí: Ježíš se nechce nad ostatní povyšovat. Ale kde bude tenhle člověk blízko lidem, tam jim bude blízko i Pán Bůh. S Ježíšem je Boží duch a Ježíš plní

úkol Božího Syna.

Jak to bude dlat, na to se můžete těšit už předtím.

Pomůcky: Obrázek starověkého Íma; mapa Středozemního moře, na níž půjde ukázat vzdálenost Íma a Palestiny. Nachystejte dtem „svitky“: cca 15 cm vysoký pruh papíru, dlouhý tak, aby se na obě strany vešly markovské příběhy. Jednotlivé úlohy mohou děti kreslit do okýnek (šířka cca 12 cm) a tak si postupně vyrábět vlastní „svitek s evangeliem“. Pokud děti raději vystihují a vymalovávají, než samy kreslí, můžete jim ke každé úloze nakopírovat obrázky, které si vybarví a nalepí: k dnešní úloze např. proroka s vousy v plášti (klidně podle postavičky, kterou jste v NS ilustrovali Eliáše), holubici, tekoucí vodu.

Starší školní děti

Aktivita: „hledáme Markovu inspiraci“

Přetěte si oddíl Mk 1,1-11, na kartičky a šipky vytiskněte níže uvedené verše (můžete přidat další dle vlastního uvážení). Nechejte je na jedné hromadě, a děti a z nich vyberou a za sebe seřadí ty, které Markovi znaly v hlavě, když psal dnešní příběh.

Mohou být na kartonu ve tvaru šipky, ukážou pak i směr. Důležitý je rozhovor dětí o tom, proč se ta která výpověď hodí a nehodí. Jako „správné“ nemusí být ohodnoceny jen výpovědi objevující se v textu, ale i ty, které ukazují stejným směrem.

Holubice k němu přiletla, a hle, měla v zobáku první olivový lístek.

Hlas volajícího: „Připravte na poušti cestu Hospodinu!“

Všechno, co bylo v městě, vyhubili ostřím meče jako klaté, muže i ženy, mladíky i starce, též skot a brav i osly.

Přednesu Hospodinovo rozhodnutí. On mi řekl: „Ty jsi můj syn, já jsem tě dnes zplodil.“

Duch Panovníka Hospodina je nade mnou. Hospodin mě pomazal k tomu, abych nesl radostnou zvěst pokorným, poslal mě obvázat rány zkroušených srdcem, vyhlásit zajatcům svobodu a vztěm propuštění.

Jen se rozpome, kdo z nevinných kdy zhynul? Kde upadli první do záhuby? Pokud jsem já viděl, jen ti, kdo se obírají níemnostmi, ti, kdo rozšívají trápení, je také sklídí.

Rozhnán jsem rozdupal národy, opojil jsem je svým rozhozením; jejich mizu jsem nechal stékat k zemi.

Nemá v síle koně zalíbení, aniž se kochá v lejkách muže udatného. Líbost má Hospodin v těch, kteří doufají v milosrdenství jeho.

Hle, Hospodin dává slyšet až do dálav země výzvu: „Vyšete dceři siónské: Hle, přichází tvá spása!“

Bůh mi dá, že spatřím pád těch, kdo proti mně stojí. Skončuj v rozhození, skončuj s nimi!

Jakože živ je Hospodin, který mě pevně posadil na trůn mého otce Davida a který mi podle svého slova vybudoval dům, ještě dnes Adónijáš žije!

Nalezl jsem Davida, svého služebníka, pomazal jsem ho svým olejem svatým. Nepřítel ho nepřekvapí a bídák ho nepokolí.

Přesah

Aktivita: Nadpřirozené schopnosti Božího Syna?

Nachystejte si obrázky postav, obdařených „magickými schopnostmi“ — z počítačových her, fantasy literatury apod. Popř. můžete požádat dopředu děti, ať si nějaké obrázky postav přinesou samy.

Ptejte se jich, které postavy patří mezi jejich oblíbené, které vlastnosti a schopnosti se dětem líbí.

Jaký mají vztah ke slabším? K utlačovaným? K těm, kdo žádnými „nadpřirozenými vlastnostmi“ neoplývají? K nepřátelům?

Kterou postavu by děti přirovnaly k Ježíši?

Můžete postavy případně seřadit podle „blízkosti Ježíši“.

Na závěr děti upozorněte: když Marek začíná vyprávět příběh o Ježíši, neříká vůbec, že by byl obdařen nějakými nadpřirozenými magickými schopnostmi. Říká, že přišel Ježíš z Nazareta v Galileji, a to je označení docela obyčejného člověka. A když Ježíš podstoupil křest od Jana, postavil se po bok těm, kdo potřebují „omýt“ ze špíny svých vin a pozvat k novému očekávání. Teprve poté zazněl „hlas Otce“, prohlášení za „syna“ a spočinul na něm Duch.

Liturgie

Biblický text k zapamatování

Z nebe se ozval hlas: „Ty jsi můj milovaný Syn, tebe jsem si vyvolil.“ (Mk 1,11)

Rituál

Recitace upraveného textu z 1 K 15,1nn: „Evangelium, které jsme přijali, je základem, na němž stojíme. Skrze něj docházíme spásy — vždyť jsme přece neuvěřili nadarmo.“

Zpěv písně *Vlak Boží* (SV 355, 1. sloka a refrén), nebo *Pokání přitě, blízko je království* (SV 259).

Okénko do bohoslužeb

Můžete v zestrupné podobě užít motivačního vstupu pro mladší školní věk (s Markem), lze sehrát jako rozhovor s farářem v roli evangelisty apod.

Nebo můžete dětem ukázat svitek, ptát se na je, trochu jim něco prozradit a pak jim je rozdat — s tím, že obsahem jim je pomůže zaplnit Marek.

Modlitba

Milý Pane Ježíši, s vděčností si připomínáme tvou cestu Syna Božího. Děkujeme, že tím příběhem oslovuješ i nás. Chceme dál poslouchat, kudy tvá cesta povede. Díky, že nás k tomu zveš, že s námi i mnoha dalšími požitáš. Ať nám to přináší radost, naději, přátelství a novou sílu. Amen.

Odkaz na píseň

[V tobě je radost \(EZ649\)](#)

[Ve jméno Krista doufáme](#)

Cílová skupina

[Předškolní](#)

[Mladší školní](#)

[Starší školní](#)

Katechetické cykly

[Dál p?ece nejdeme sami III \(S Markem + S Matoušem a Lukášem\)](#)

Biblický odkaz (kat)

[Marek 1,1–11](#)